

LGS'YE HAZIRLIK

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

**YENİ NESİL
SORU BANKASI**

8. SINIF

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ SORU BANKASI

Copyright ©
Evrensel İletişim Yayın Dağıtım
San. Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın her hakkı
EVRENSEL İLETİŞİM LTD. ŞTİ.'e aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının
ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin
önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik,
fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile
çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

**EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI**

Zübeyde Hanım Mah. 655. Cad. No: 15/A
Altındağ / ANKARA

Tel: (0312) 384 65 00

Faks: (0312) 384 61 00

email: evrensel@evrenseliletisim.com.tr

www.evrenseliletisim.com.tr

Genel Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Editör
Hasan ATAK

Dizgi - Tasarım
Osman GÜRLEYİK

Basım Yeri
Korza Basım

ISBN
978 - 625 - 7153 - 14 - 0

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Şiper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden lâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan lâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HITABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaî bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevflerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

ÜNİTE - 1: KADER İNANCI

KADER VE KAZA İNANCI	6
İNSAN İRADESİ VE KADER	10
KADER İLE İLGİLİ KAVRAMLAR	12
BİR PEYGAMBER TANİYORUM: HZ. MUSA (a.s.)	16
BİR AYET TANİYORUM: AYETEL KÜRSİ VE ANLAMI	18

ÜNİTE - 2: ZEKÂT VE SADAKA

İSLAM'IN PAYLAŞMA VE YARDIMLAŞMAYA VERDİĞİ ÖNEM	22
ZEKÂT VE SADAKA İBADETİ	24
ZEKÂT VE SADAKANIN BİREYSEL VE TOPLUMSAL FAYDALARI	28
BİR PEYGAMBER TANİYORUM: HZ. ŞUAYB (a.s.)	30
BİR SURE TANİYORUM: MAÛN SURESİ VE ANLAMI	32
TARAMA TESTİ (ÜNİTE 1-2)	34

ÜNİTE - 3: DİN VE HAYAT

DİN, BİREY VE TOPLUM	44
DİNİN TEMEL GAYESİ	48
BİR PEYGAMBER TANİYORUM: HZ. YUSUF (a.s.)	52
BİR SURE TANİYORUM: ASR SURESİ VE ANLAMI	54
TARAMA TESTİ (ÜNİTE 1-2-3)	56

ÜNİTE - 4: HZ. MUHAMMED'İN ÖRNEKLİĞİ

HZ. MUHAMMED'İN (s.a.v) DOĞRULUĞU VE GÜVENİLİR KİŞİLİĞİ	64
HZ. MUHAMMED'İN (s.a.v) MERHAMETLİ VE AFFEDİCİ OLUŞU	68
HZ. MUHAMMED'İN (s.a.v) İSTİŞAREYE ÖNEM VERMESİ	72
HZ. MUHAMMED'İN (s.a.v) DAVASINDAKİ CESARET VE KARARLILIĞI	76
HZ. MUHAMMED'İN (s.a.v) HAKKI GÖZETMEDEKİ HASSASİYETİ	80
HZ. MUHAMMED'İN (s.a.v) İNSANLARA DEĞER VERMESİ	84
BİR SURE TANİYORUM: KUREYŞ SURESİ VE ANLAMI	86
TARAMA TESTİ (ÜNİTE 1-2-3-4)	88

ÜNİTE - 5: KUR'AN-I KERİM VE ÖZELLİKLERİ

İSLAM'IN TEMEL KAYNAKLARI	96
KUR'AN-I KERİM'İN ANA KONULARI	100
KUR'AN-I KERİM'İN TEMEL ÖZELLİKLERİ	104
BİR PEYGAMBER TANİYORUM: HZ. NÛH (a.s.)	110
TARAMA TESTİ (ÜNİTE 1-2-3-4-5)	112
CEVAP ANAHTARI	119

ÜNİTE

1

KADER İNANCI

EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI

1. • “Şüphesiz Biz her şeyi bir kader ile yaratmışızdır.”
(Kamer suresi, 49. ayet)
- “.. Her şey O'nun yanında belli bir kader iledir.”
(Rad suresi, 8. ayet)
- “Hazinesi Biz'im katımızda olmayan hiçbir şey yoktur. Biz onu ancak belli bir kadere göre indiririz.”
(Furkan suresi, 2. ayet)

Bu ayetlerde “kader” kavramı yerine aşağıdakilerden hangisi gelirse ayetlerin anlamları bozulur?

- A) Ölçü B) Miktar C) Tesadüf D) Planlama

2. Biyolojik yasalar bütün bilimsel yasalar gibi hayatımızı baştan başa kuşatmıştır. Canlıların doğması, yaşaması, ölmesi biyolojik yasalar kapsamındadır. İnsan için de aynı şey geçerlidir. Biyolojik yasalar doğum, yaşam, ölüm arasında ve bunlarla birlikte insanın hayatını baştan başa şekillendirir.

Biyolojik yasalara uyan insanlar için;

- I. Geleneklerine ve göreneklerine bağlı kalırlar.
II. Yaşama, beslenme, barınma, uyuma gibi ihtiyaçların giderildiği fark eder.
III. Doğumla neslin devam ettiğini fark eder.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

3.

Amerika'nın Kaliforniya eyaletinde bulunan Şeffaf Göl'de (Clear Lake) yaşayan zararsız bir böceği ortadan kaldırmak için suya sıkılan DDD, önce sudaki kimyasal dengenin bozulmasına neden olmuş; akabinde DDD oranı, besinlerini bu sudan alan planktonlarda (suda yaşayan ve çok yavaş hareket eden çok küçük bitki ve hayvan topluluğunda) milyonda 5,3'e, daha sonra bunlar ile beslenen küçük balıklarda milyonda 10'a, daha sonra da bu balıklar ile beslenen büyük balıklarda milyonda 1500'e kadar yükselmiştir. Sonuçta gölün büyük balıklarının etinden beslenmek suretiyle bu gıda zincirinde yer alan bizdeki elmabaş kuşuna benzeyen Grebe kuşlarında milyonda 1600'e ulaşarak yüksek konsantrasyondan zehirlenerek ölmelerine yol açmıştır.

Bu metinden;

- I. Yüce Allah (c.c.) bütün varlıkları birbiriyle ilişkili bir şekilde çok hassas bir denge üzerine yaratmıştır.
II. Evrendeki her şey Allah (c.c.) tarafından belli bir ölçüye göre yaratılmıştır.
III. Evrenin kozmik yapının bozulması, varlıkları ciddi bir şekilde etkilemektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) II ve III. D) I, II ve III.

4. Yüce Allah (c.c.) bütün varlıkları birbiriyle ilişkili bir şekilde çok hassas bir denge üzerine yaratmış ve yürürlüğe koymuş olduğu kozmik dengenin önemini belirterek bozulmaması için azami derecede gayret gösterilmesini istemiştir. Aksi durumda, varlıkların birisinde meydana gelen bir bozulmanın, âdeta bir makineyi meydana getiren parçaların herhangi birisindeki bir arızanın bütün sistemi etkilediği gibi o zincirin halkalarını oluşturan varlıklar demetinde de aksamalar meydana getirebileceğine işaret edilmiştir.

Bu metin;

- I. “İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu; böylece Allah işlediklerinin bir kısmını onlara tattırıyor.”
(Rum suresi, 41. ayet)
- II. “Göğü bu âhenkle O yükseltti ve bu mizânı koydu ki siz de ders alıp ölçü dışına taşmayasınız.”
(Rahmân suresi, 7-9. ayetler)
- III. “Yiyiniz, içiniz fakat israf etmeyiniz. Allah, israf edenleri sevmez.”
(Araf suresi, 31. ayet)

ayetlerinden hangileriyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I, II ve III.

5. Bir okulda işlerin düzenli yürümesi için okul idaresi okulların açılmasından önce sınıfları, dersleri, öğretmenleri ve giriş-çıkış saatlerini planlar ve düzenler. İdare böyle bir planlama yapmazsa kargaşa olur ve eğitim yapılamaz. Kim hangi sınıfa gireceği, kimin hangi dersi vereceği, derslerde hangi konuların hangi saatlerde işleneceği, sınavların nasıl yapılacağı, öğrencilerin sınıfı nasıl geçebileceği gibi her şeyin planlanması ve düzenlenmesi şarttır.

Bu metin aşağıdaki ayetlerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) “Güneş ve ay bir hesaba göredir. Yıldızlar ve ağaçlar (Allah’a) secde ederler. Göğü Allah yükseltti ve dengeyi o koydu. Sakın dengeyi bozmayın.” (Rahman suresi, 5.- 8. ayetler)
- B) “Gerçekten biz, her şeyi bir ölçü ve dengede yarattık.” (Kamer suresi, 54. ayet)
- C) “De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri bunları hakkıyla düşünür.”
(Zümre suresi, 9. ayet)
- D) “Her şeyi yaratmış, ona bir ölçü, biçim ve düzen vermiştir.” (Furkan suresi, 2. ayet)

1.

Fârâbî, Türk İslam düşüncesinde ilk defa siyaset felsefesi yapan filozoftur. Fârâbî'ye göre devlet çıkarları dolayısıyla birbirine bağlanan fertlerin teşkil ettiği bir bütündür. Devlet bir organizmaya benzer. İnsanlar ise onun içinde organizmayı teşkil eden hücreleri andırırlar. İnsanların birçok ihtiyacı vardır (yemek, içmek, barınmak gibi) ve bu çeşitli ihtiyaçları karşılamak için topluluk hâlinde yaşamaları lazımdır. İş bölümü doğal ve sosyal bir zorunluluktur. "İnsanın zaruri ihtiyaçlarını tam manası ile gidermesi mümkün değildir. Tek başına en üst düzeydeki olgunluğa ulaşamaz. Bunları ancak bir yurt (mesken)da bir topluluk hâlinde yaşamakla elde edebilir."

Bu metin;

- I. toplumsal,
- II. biyolojik,
- III. fiziksel

yasalardan hangileriyle ilgili bilgi içermektedir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve II. D) I, II ve III.

2. • Depreme dayanıksız bir ev yapan ailenin depremde evleri yıkılır. Aile ise "Kaderimizde evsiz kalmak varmış." demiştir.
- Sigara kullanan Ali amca akciğer kanserine yakalanır ve "Kaderimde bu hastalık varmış." demiştir.
- Ahmet Bey, kırmızı ışıkta geçer ve kaza yapınca "Kaderimde bunu yaşamak da varmış." demiştir.

Bu örneklerden hareketle;

- I. İnsan aklını ve iradesini doğru yönde kullanmalıdır.
- II. İnsan, yapacağı işlerine hayır mı, şer mi olduğunun hesabını yapmalıdır.
- III. Sorumluluktan kurtulmak için kader suçlanmamalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

3. Biyolojik yasalar deney, gözlem ve araştırmalar sonucu keşfedilir. Canlıların doğması, gelişmesi ve üremesi gibi olaylar biyolojik yasalar kapsamında değerlendirilir. Yüce Allah (c.c.) bitki, hayvan ve insanların yapı ve işlevlerini biyolojik yasalara bağlı kılmıştır. Biyolojik yasalar, fiziksel yasalar gibi evrensel olup deney, gözlem ve araştırmalar sonucu ortaya konulmuştur. Evrendeki biyolojik yasalar Allah'ın (c.c.) çizdiği bir kaderdir.

Aşağıdaki örneklerden hangisi biyolojik yasalar kapsamında değerlendirilemez?

- A) Kunduzların dişlerinin uzamasını dengede tutmak için ağaçların dallarında ve gövdelerinde törpülemeleri
- B) Kar leoparlarının kendilerini sıcak tutmak için kuyruklarını tüylü bir battaniye gibi kullanmaları
- C) Bir cisim üzerindeki net kuvvetin, cismin kütlesi ve ivmesinin çarpımına eşit olması
- D) Koyunların hastalandıkları zaman, kendilerini iyileştirecek otları seçip bulur ve onları tüketmeleri

4.

I. Yer çekimi kanunu

II. Evrenin yaratılması

III. Sonbahar olunca ağaçların yapraklarını dökmesi

IV. Vakti gelince hamile olan bir kedinin doğum yapması

Yukarıda verilen örneklerden hangileri “kader ve kaza” kapsamında değerlendirilir?

	<u>Kaza</u>	<u>Kader</u>
A)	I ve II.	III ve IV.
B)	III ve IV.	I ve II.
C)	I ve IV.	II ve III.
D)	II ve III.	I ve IV.

5. • Kâinatta, olacak şeylerin zamanını, yerini, özelliklerini ve nasıl olacaklarını, henüz onlar olmadan Allah'ın (c.c.) ezelde bilmesi ve takdir etmesine kader denir.
- Allah'ın (c.c.) ezelde takdir ettiği şeyleri zamanı gelince bu takdire uygun olarak yaratmasına kaza denir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi kader ve kaza ile ilişkilendirilemez?

- A) “Ölüm zamanını takdir eden ancak Allah'tır.” (Enam suresi, 2. ayet)
- B) “Yaptıkları küçük büyük her şey, satır satır kitaplarda yazılmıştır.” (Kamer suresi, 52, 53. ayetler)
- C) “Her ümmetin bir eceli vardır, gelince ne bir an geri kalır ne de bir an ileri gider.” (Araf suresi, 34. ayet)
- D) “Kim de o gün azaptan alıkonulup çevrilirse ona rahmet etmiştir. Bu, apaçık bir kazançtır.” (En'âm suresi, 16. ayet)

1. Allah'ın (c.c.) insana verdiği en büyük nimetlerden biri akıldır. İnsan, akli sayesinde düşünür, araştırma yapar, mutlu olmak ve hayatı kolaylaştırmak için çalışır, üretimde bulunur. İnsan, akli sayesinde iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış ayırt edebilir. Hak ile batıl arasındaki ayrımı fark eder. İslam dinine göre Allah'ın (c.c.) insanı muhatap kabul etmesinin sebebi, onun akıl ve irade sahibi olmasıdır. Akli ve sorumlulukları olan insanlar için birtakım emir, yasak ve öğütler verilmiştir.

Bu parçadan;

- I. İnsan, aklını kullanarak seçimlerde bulunur.
- II. İnsanın akıllı ve irade sahibi olması davranışlarından sorumlu olması anlamına gelir.
- III. Allah (c.c.), insana tercihlerini doğru bir şekilde yapması için rehber olmak üzere peygamberler ve ilahî kitaplar göndermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) II ve III.

2. Dileme, tercih etme, karar verme ve bunlar için gerekli güç ve yeteneğe sahip olmayı ifade eden irade, külli ve cüzi olmak üzere ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdaki ayetlerden hangisi farklı bir iradeyle ilgilidir?

- A) "Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri o şeye ancak "Ol!" demektir. O da hemen olur." (Yasin suresi, 82. ayet)
- B) "...Şüphesiz Allah istediği hükmü verir." (Maide suresi, 1. ayet)
- C) "Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör." (İnsan suresi, 3. ayet)
- D) "Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer..." (Kasas suresi, 68. ayet)

3.

 Burak	 Elmas
Cüzi İrade	Külli İrade
1. Yazı yazmak 2. İkametgâh 3. Kalbimizin çalışması	4. Irkımız 5. Mesleğimiz 6. Hangi anneden doğacağımız

8. sınıf öğrencileri Burak ve Elmas, "İnsan iradesi" konusunda bir tablo hazırlamıştır.

Bu öğrencilerin verdiği örneklerden hangisi birbirleriyle yer değiştirirse tablolar doğru hâle gelir?

	Burak	Elmas
A)	1	5
B)	2	4
C)	2	6
D)	3	5

4. Allah'ın (c.c.) insana verdiği en büyük nimetlerden biri olan akıl, insanı diğer canlılardan ayıran en temel özelliktir. İnsan, akli sayesinde düşünür, araştırma yapar, mutlu olmak ve hayatı kolaylaştırmak için çalışır, üretimde bulunur. Sanayi ve teknoloji alanlarında yeni icatlar ortaya koyar. Bunların yanında sanatsal ve kültürel çalışmalar yapar. Bütün bunlar insanın akıllı bir varlık olmasının sonucudur. İnsan, aklını kullanarak seçimlerde bulunur. Akli sayesinde iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış ayırt edebilir. Hak ile batıl arasındaki ayrımı fark eder. İslam dinine göre Allah'ın (c.c.) emir, yasak ve öğütlerine insanın muhatap olmasının sebebi, onun akıl ve irade sahibi olmasıdır.

Buna göre aşağıdaki ayetlerin hangisinde akıllı olmanın insana yüklediği sorumluluk dile getirilmiştir?

- A) “Bir de öyle bir fitneden sakının ki o, içinizden sadece zulmedenlere erişmekle kalmaz (umuma sirayet ve hepsini perişan eder)...”
(Enfâl suresi, 25. ayet)
- B) Bu Kur'an; kendisiyle uyarılınsınlar, Allah'ın ancak tek ilah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara bir bildiridir.
(İbrahim suresi, 52. ayet)
- C) “... Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun...”
(Nisâ suresi, 135. ayet)
- D) “Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de O, kalplerinizi birleştirmişti. İşte O'nun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz...”
(Âl-i İmrân suresi, 103. ayet)

5. Allah'ın (c.c.) tüm insanlığa ve evrene uyguladığı yasaların değişmez ve aynı olmasına “sünnetullah” denir. Allah (c.c.), insanlık tarihinin işleyişiyle ilgili kesin yasalar koymuştur. Allah'ın (c.c.), hayatı yaratırken onun özüne koyduğu bu ilahi kanunlar devirden devire, dönemden döneme, toplumdan topluma değişiklik göstermez.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sünnetullah, evrensel yasalardır.
B) Sünnetullahın bilinmesi, geçmiş olayların doğru yorumlanmasına katkı sağlar.
C) Evrendeki yasalar, değişim göstermesi insan yaşamının zorlaşması anlamına gelir.
D) Sünnetullahın, biyoloji bilimi dışında tüm bilimlerle doğrudan ilgisi vardır.

6. (I) Prof. Cemil Taşçıoğlu, 1952 yılında Rize'de dünyaya geldi. (II) Taşçıoğlu, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirmesinin ardından mecburi hizmetini Şanlıurfa'da tamamladı. (III) Daha sonra İÜ İstanbul Tıp Fakültesine dönen Taşçıoğlu, sırasıyla önce İç Hastalıkları Uzmanı, ardından Doçent, sonrasında da Profesör unvanını aldı. (IV) İstanbul Tıp Fakültesinde hem hasta muayene eden hem de öğrencilere ders vermeyi sürdüren Taşçıoğlu, dahiliye alanına da birçok önemli katkıda bulundu. (V) Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu, 2 Nisan'da 68 yaşında hayatını kaybetti.

Bu biyografide numaralandırmış cümlelerden hangileri külli iradeye örnek gösterilebilir?

- A) I ve III
B) I ve V
C) II, III ve IV
D) I, II ve V

1.

Allah'ın (c.c.) insana verdiği en büyük nimetlerden biri akıldır. Akıl, insanı diğer canlılardan ayıran en temel özelliktir. İnsan, akli sayesinde düşünür, araştırma yapar ve seçimlerde bulunur. Akli sayesinde iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış ayırt edebilir. Allah (c.c.), insanı akıllı bir varlık olarak yaratmış ve ona seçme ve tercihte bulunma imkânı sağlayan irade vermiştir. İnsan yaptığı tercihleri sonucunda ya başarılı ya da başarısız olur. Bir tercih söz konusu olduğu için başarı veya başarısızlığın sorumluluğu insanın kendisine aittir. Başarılı olmak veya başarısız olmak kişinin alın yazısı değildir. Başarılı olmak kişinin çalışmasının karşılığıdır. Başarılı olmak için kişinin çalışması, çabalaması, yaptığı işlerle ilgili gerekli her türlü gayreti göstermesi ve sorumluluklarını yerine getirmesi gerekir. Bu yüzden kişi öncelikle çok çalışmalı ve başarılı olmayı Allah'tan (c.c.) beklemelidir.

Bu metinden hareketle başarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Başarı gibi başarısızlık da insanın, çalışması ile ilgilidir.
- B) İnsan başarılı olmak için gayret göstermeli ve ahlaki sorumluluklarını yerine getirmelidir.
- C) İnanan insan başarı yolunda sorumluluklarını yerine getirdikten sonra başarının Allah'ın (c.c.) bir lütfu olduğunu da bilir.
- D) Hak ve adaletten ayrılarak bir şeyleri elde etmek de başarı sayılır.

2. "Allah'a dayandım!" diye sen çıkma yataktan...

Mânâ-yı tevekkül bu mudur? Hey gidi nâdan!

Ecdâdını zannetme asırlarca uyurdu;

Nerden bulacaktın o zaman eldeki yurdu?

Mehmet Akif Ersoy'un, bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinden yakınmaktadır?

- A) Maddi cihadın daha önemli olduğundan
- B) Allah'ın (c.c.) her canlını rızıkını verdiğinden
- C) Müslümanların tevekkül anlayışını yanlış anladıklarından
- D) İnsanların yeterince sabırsız olduklarından

3.

Hz. Muhammed (sa.v.) vefat ettiğinde Hz. Ömer (r.a.) bu durumu kabullenmedi ve peygamberin vefat ettiğini kabul etmiyordu. Bu esnada Hz. Ebubekir (r.a.): "Otur ey Ömer!" dedi. Ancak Ömer (ra) hala sinirli bir şekilde konuşmasına devam ediyordu. Bunun üzerine Ebubekir (r.a.) minbere çıkıp Allah'a hamdu sena ettikten sonra şöyle dedi: "Sizden her kim Muhammed'e ibadet ediyorduydu, şunu bilsin ki Muhammed ölmüştür. Ancak her kim de Allah'a ibadet ediyorduydu şunu bilsin ki Allah diridir ve ölmez". Daha sonra şu ayeti okudu: "Muhammed ancak bir Peygamberdir. Ondan önce de nice Peygamberler gelip geçti. Şimdi o, ölür veya öldürülürse, siz gerisin geriye mi döneceksiniz? Her kim geri dönecek olursa kesinlikle Allah'a bir zarar veremeyecektir." (Al-i İmran suresi, 144. ayet)

Bu örnek olayda Peygamberimiz ile ilgili verilen bilgi kaderle ilgili kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilir?

- A) Ecel
- B) Tevekkül
- C) Başarı
- D) Rızık

4. • “Kafirlere ve münafıklara itaat etme, eziyetlerine aldırma ve Allah’a güven. Vekil olarak Allah yeter.”
(Ahzab suresi, 48. ayet)
- “Ey Peygamber, sana ve seni izleyen müminlere Allah yeter.”
(Enfal suresi, 64. ayet)

Bu ayetler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Tevekkül B) Rızık C) Ecel D) Hastalık

5. Ali ile babası cuma namazından çıkıyorlardı. Ali’nin gözüne caminin çıkışındaki pano ilişti. Panoda şöyle yazıyordu: “Bilsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur. Ve çabasının karşılığı ileride mutlaka görülecektir. Sonra çalışmasının karşılığı kendisine tastamam verilecektir.” (Necm suresi, 39-41. ayetler) Ali, babasına: “Babacığım panodaki ayet mealine bakar mısın?” dedi.

Ali’nin babası panodaki ayetleri okuduğunda;

- I. Canlıların bir şey elde edebilmesi çabalarına bağlıdır.
II. İnsan çalışmasının karşılığını mutlaka alacaktır.
III. Yapılanların karşılığı verilirken kimse haksızlığa uğratılmayacaktır.

İfadelerinden hangilerini söylemesi beklenir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) II ve III. D) I, II ve III.

6. Ahmet Bey, babadan kalma tarlasında çiftçilik yapmaktadır. Yine ekim zamanı gelmiştir. Önce tarlasını güzelce sürer. Sonra tarlasında tırmıklayarak zararlılardan temizler. Artık tarlasını tohum ekmeye hazır hâle getirmiştir. En kaliteli tohumları tarlasına eker. Aynı zamanda tarlasını gerektiğinde sular, çapalar ve gübresini verir ve bütün bunlardan sonra sonucu Allah’tan bekler.

Bu metinde verilenlere göre;

- I. Ahmet Bey’in yaptığı doğru bir tevekkül anlayışıdır.
II. Ahmet Bey’in öncelikle tedbirini almış, sonra Allah’a (c.c.) tevekkül etmiştir.
III. Çalışmadan, hiçbir çaba göstermeden ürün alamayacağının bilincindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I, II ve III.

1.

Bazı hastalıklar vardır bir anda gelip gider. Bazıları vardır, aylar yıllar sürer. Bazıları da vardır ki, ömür boyu insanı bırakmazlar. Ömrün sonuna kadar bu hastalığı çekmek gerekir. Kronik hastalıklar bu yüzden insanın ruh sağlığını olumsuz etkiler. Hz. Muhammed (s.a.v), mü'minin ayağına batan bir dikene varıncaya kadar başına gelen her güçlük ve üzüntünün onun günahlarını temizlemeye vesile olduğunu müjdeler. Ölüm gerçeğini, dünyanın fanîliğini hatırlatıp asıl vatanını düşünmeye sevk eder. Gönlü Rabb'e bağlar. Yapılan işte daha samimi olunmasını sağlar. Her şey zıddı ile bilinir. Gece olmazsa gündüz, soğuk olmazsa sıcak, kötü olmazsa iyi, açlık olmazsa tokluk, susuzluk olmazsa suyun değeri bilinmez. Hastalık da olmazsa sağlığın ne büyük nimet olduğu anlaşılmaz. "Sağlık sağlam insanların başında öyle bir taçtır ki, onu sadece bundan mahrum olanlar görür." sözü ünlüdür.

Bu metinden hareketle;

- I. Sıkıntı ve musibet günahları temizler.
- II. Hastalık ve musibet Allah'a (c.c.) yaklaştırır.
- III. Hastalık, sağlığın kıymetini bilmeyi öğretir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I , II ve III.

2. Tevekküle yanlış anlamlar yükleyerek kader karşısında insanı, rüzgârın sürüklediği bir yaprak gibi iradesiz ve tercihsiz görmek doğru değildir.

Böyle bir kaderciliğe dayanarak çaba ve gayretten uzak düşen tevekkül anlayışı insanlarda;

- I. tembelliğe yönelme,
- II. imanında kuvvetlenme,
- III. pasif kader inancı

durumlarından hangilerine neden olur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III. D) I, II ve III.

3. Bütün peygamberler çalışma konusunda insanlığa örnek olmuşlardır. Hz. Âdem ekin ekmiş, Nuh (a.s.) dülgerlik yapmış, İdris (a.s.) terzilikle geçinmiş, İbrahim (a.s.) zahire ticareti ile uğraşmış, Davut (a.s.) zırh, Süleyman (a.s.) ölçü aletleri yapıp satmış, Zekeriya (a.s.) dülgerlikle uğraşmış, İsa (a.s.) iplik eğirip bükmüş ve hatta toplamış, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de koyun çobanlığı yapmış, ticaret ve ziraatla uğraşmıştır.

Bu metinde verilenlere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bütün peygamberler çalışma konusunda insanlığa örnek olmuşlardır.
- B) Her peygamber gönderildiği toplumu imana davet etmiştir.
- C) Peygamberler tevhit inancını yaymışlardır.
- D) Peygamberler cimri olmaktan Allah'a (c.c.) sığınmışlardır.

4. Tevekkül anlayışı, kişinin herhangi bir iş hakkında, elde etmek istediği amaca ulaşmak için âdeten üzerine düşen her türlü gayreti gösterip gerekli tedbirleri aldıktan sonra ötesini Allah'a (c.c.) bırakmasıdır.

Tevekkülle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Çalışmak tevekküle aykırı değildir.
B) Çalışmak bedeni bir eylem, tevekkül ise kalbe ait bir eylemdir.
C) Önce tevekkül etmek sonra tedbir almak gerekir.
D) Allah'a (c.c.) tam bir iman ve teslimiyetin neticesidir.

5. "Her kim korkuluksuz bir damda yatıp uyur da geceleyin damdan düşüp ölürse sorumluluğu kendisine aittir. Her kim de fırtınalı bir zamanda deniz yolculuğuna çıkar, fırtınaya yakalanıp ölürse bunun da sorumluluğu kendisine aittir." buyurmuştur."
(Müsned)

Bu hadise göre, tedbir ve tevekkül anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tevekkül, sebebe sarılmayı terk edip, "Allah'ın (c.c.) dediği olur." diyerek kenara çekilmek değildir.
B) Sorumluluktan kurtulmak için Allah'a (c.c.) tevekkül etmek gerekir.
C) Tevekkül, Müslümanların kadere olan inançlarının bir sonucudur.
D) Tedbir ve tevekkül insanın sorumluluğunun bir gereğidir.

6. "Sizden herhangi birinizin sırtına bir bağ odun yüklenip satması, dilenmesinden daha hayırlıdır."

(Riyazus Salihin, 541 Nolu Hadis)

Bu hadis aşağıdaki atasözlerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) "Baş başa vermeyince taş yerinden oynamaz."
B) "Bir olalım, iri olalım, diri olalım."
C) "Yazın tembellik etmek yerine işini yapanın kışın da aşını yeyip karnını ovar."
D) "Emek sarf ederek helal rızık kazanan kimse, onur kırıcı bir duruma düşmez."